

Droogtemonitor

6 september 2018 / nummer 2018-11

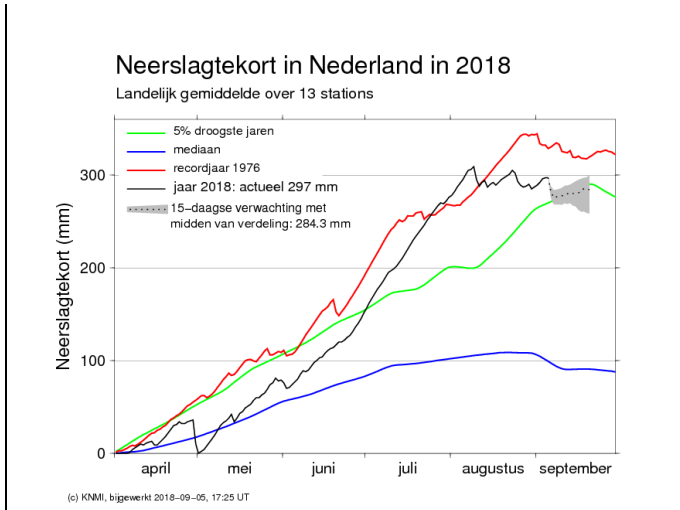
Verbetering waarneembaar, maar droogte is nog niet voorbij

Een verbetering in de droogtesituatie is waarneembaar, ondanks een aanhoudend hoog landelijk gemiddeld neerslagtekort en lage afvoeren van Rijn en Maas. Het neerslagtekort is afgelopen week niet gestegen en de verziltingssituatie is stabiel. De Rijnafvoer stijgt licht.

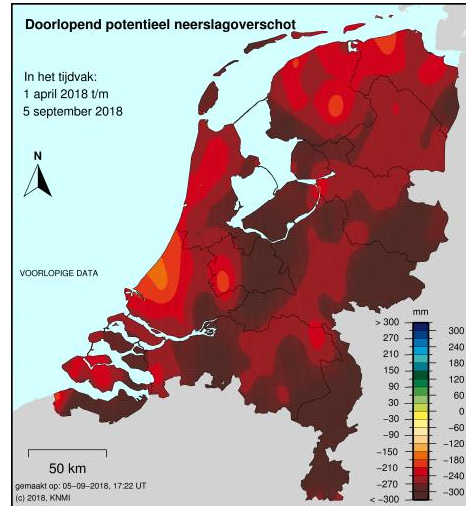
Veel maatregelen blijven nog nodig. Wel zijn er enkele ingetrokken, zo is een aantal onttrekkingsverboden niet meer van kracht en zijn diverse boezempeilen verlaagd naar zomerpeil. Met name op de hoge gronden in het zuiden, midden en oosten van het land is het watertekort nog groot. De neerslag van de afgelopen dagen is vooral in het laaggelegen westen van het land gevallen. Verzilting, waterkwaliteit en effecten voor de scheepvaart blijven aandacht vragen.

Maatregelen ten behoeve van zoetwateraanvoer en verziltingsbestrijding worden waar mogelijk stapsgewijs afgebouwd. Dit heeft positieve effecten voor de vaardiepte voor de scheepvaart. De afgenomen watervraag biedt ruimte om weer te beginnen met het doorspoelen van het IJsselmeer. Dit heeft een positief effect op het zoutgehalte en is gunstig voor de vistrek.

Waar de afgelopen periode neerslag is gevallen is dat gunstig voor herstel van vocht in de bovenste bodemlaag, maar het is niet voldoende voor een direct herstel van de grondwaterstand.

Figuur 1. Landelijk gemiddeld neerslagtekort. Bron: [KNMI](#)

Figuur 2. Doorlopend potentieel neerslag-overschot. Bron: [KNMI](#)

Weer

Tot en met komend weekend vallen regelmatig buien en zijn er lokaal forse onweersbuien in de stroomgebieden van Maas en Rijn. Het grootste deel van de neerslag valt in België en het zuiden van Nederland. Gemiddeld wordt tot het weekend circa 10-20 mm verwacht, lokaal kan dit als gevolg van onweersbuien fors meer zijn (40-50 mm). Ook in delen van Duitsland en Zwitserland vallen geregeld (lokaal forse) buien, gemiddeld circa 10-15 mm. De temperaturen liggen deze en komende week tussen de 20 en 25 graden in beide stroomgebieden.

Als gevolg van de neerslag in de afgelopen periode is het neerslagtekort landelijk gemiddeld gestabiliseerd rond 300 mm. Dit is nog altijd beduidend hoger dan normaal voor deze tijd van het jaar.

Afvoer Rijn en Maas

De afvoer van de Rijn bij Lobith stijgt tot circa 1040 m³/s in het weekend van 8 en 9 september. De komende twee weken schommelt de afvoer van de Rijn naar verwachting tussen 900 – 1050 m³/s. Deze afvoer is nog steeds lager dan normaal voor deze tijd van het jaar.

De afvoer van de Maas is afgelopen week stabiel gebleven rond 33 m³/s bij Sint Pieter. Komende week wordt hier geen verandering in verwacht. Dit is voldoende om in de watervraag te voorzien.

Verzilting

De achtergrondconcentratie van zout bij Lobith (Rijn) schommelde afgelopen week tussen 115 en 150 milligram chloride per liter. De achtergrondconcentratie van zout bij Eijsden (Maas) is stabiel rond circa 95 milligram chloride per liter.

De mate van zoutindringing vanuit zee in de regio Rotterdam-Rijnmond is de afgelopen week gelijk gebleven tot licht gedaald doordat zeewater minder ver landinwaarts kwam als gevolg van oostelijke wind (afwaaiing) langs de kust.

De afgenomen watervraag en de licht toenemende aanvoer via de IJssel zorgen voor lichte stijging van de waterstand in het IJsselmeer. Dit biedt ruimte om weer te beginnen met het doorspoelen via de Afsluitdijk naar de Waddenzee. Dit heeft een positief effect op het zoutgehalte en is gunstig voor de vistrek. Daarnaast zijn de pompen die zijn geplaatst bij Den Oever en Kornwerderzand om zout water terug te pompen naar zee nog steeds in werking. Dit heeft ook een positief effect op het zoutgehalte in het IJsselmeer.

Afgelopen zaterdag is in de Noordersluis bij IJmuiden een bellenscherm geplaatst om verzilting vanuit deze sluis te beperken. Eerder was al in het Amsterdam-Rijnkanaal een bellenscherm geplaatst om verzilt water uit het Noordzeekanaal tegen te houden. Deze maatregel is zeer effectief. Doordat de watervraag is afgenomen, wordt stapsgewijs de aanvoer naar het Amsterdam-Rijnkanaal verlaagd om zo meer water over de Waal te sturen. Er wordt gemonitord of de verziltingssituatie op het Amsterdam-Rijnkanaal stabiel blijft.

Het zoutgehalte in het Volkerak-Zoommeer is ruim onder de streefwaarde en er kan weer gespuid worden door voldoende waterbeschikbaarheid. De droogzetschuiven in de Bathse spuisluis, die geplaatst waren om zoutindringing vanuit de Westerschelde tegen te gaan, worden deze week weggehaald, omdat de watervraag is afgenomen en er neerslag valt.

Grondwater

De grondwaterstanden zijn laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar in bijna het hele land. De laatste waarnemingen laten in veel gevallen een stabilisatie of lichte stijging zien als gevolg van de recente neerslag.

Waterkwaliteit

De watertemperatuur is beduidend lager dan enkele weken geleden. Hoewel dit gunstig is voor de waterkwaliteit, blijft deze echter op veel locaties onvoldoende. Er wordt nog steeds blauwalg gemeld en lokaal komen botulisme, vissterfte en verhoogde concentraties bacteriën voor. Het advies is om alleen op officiële zwemwaterlocaties te zwemmen en zwemwater.nl in de gaten te houden.

Kade-inspecties

Er vinden nog steeds inspecties plaats van (droogtegevoelige) keringen. Daarnaast wordt gekeken of de grasmat op de keringen zich goed herstelt.

Scheepvaart

Scheepvaart beperkende maatregelen, zoals vaarwegversmallingen, waterbesparend schutten en inhaal- en tegemoetkomverbod, blijven voorlopig van kracht. Door de lage Rijnafvoer kunnen schepen nog altijd minder lading meenemen.

De wachttijden voor het schutten zijn over het algemeen beperkt. De scheepvaart wordt van de actuele situatie op de hoogte gehouden via onder andere berichten aan de scheepvaart (BAS) en vaarweginformatie.nl.

Waterbeheerders doen hun uiterste best om de waterstand waar mogelijk te verhogen en de hinder voor de scheepvaartsector zo beperkt mogelijk te houden. Maatregelen die in de afgelopen weken zijn genomen ten behoeve van zoetwateraanvoer en verziltingsbestrijding worden waar mogelijk dan ook stapsgewijs afgebouwd. Dit heeft positieve effecten op de vaardiepte.

Regionale bijzonderheden

- Enkele waterbeheerders rond het IJsselmeergebied hebben de opgezette peilen inmiddels verlaagd.
- Op de Twentekanalen is de watertemperatuur zodanig afgenomen dat Akzo Hengelo de productie gedeeltelijk weer heeft opgestart.
- Aangezien de zoutconcentratie van het Volkerak-Zoommeer op orde is en er soms weer beperkt gespuid wordt naar de Westerschelde, worden de droogzetschuiven in de Bathse spuisluis komende week verwijderd. Deze schuiven waren geplaatst om zoutindringing vanuit de Westerschelde tegen te gaan.
- Bij waterschap Amstel, Gooi en Vecht treedt verzilting op in de zuidelijke Amstellandboezem. Hiervoor zijn enkele maatregelen genomen ter beperking van verspreiding van de verzilting, waardoor de recreatievaart bij een drietal sluisen is gestremd.
- Waterschap Vallei en Veluwe heeft het onttrekkingsverbod uit beken verlengd.

Het volgende droogtebericht verschijnt op donderdag 13 september 2018.

Figuur 3. Landelijk overzicht met metingen van stroomrichting, afvoer, waterpeil, watertemperatuur en zoutgehalten op diverse locaties.

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagement Centrum Nederland. De informatie in dit bericht is afkomstig van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact

Voor persvragen: 06-15182130